

MUISTIO

NAKKILAN KUNTA
TAAJAMAOSAYLEISKAAVAN MUUTOS 2, RAJAMÄKI

Neuvottelu

Aika 8.10.2024, klo 8.30-10.12**Paikka** Teams-palaveri**Läsnä**

Markus Ojakoski	Nakkilan kunta
Teemu Harjunen	Nakkilan kunta
Seppo Saarimaa	Nakkilan kunta
Anne Nummela	Satakuntaliitto
Olli Joukio	Satakunnan museo
Leena Koivisto	Satakunnan museo
Annukka Koivukari	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Juha Virola	Ulvilan kaupunki
Sanna Mäkeläinen	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Anna Soirinsuo	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Annakaarina Lamminpää	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Johanna Rinne	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Niilo Aro	Varsinais-Suomen ELY-keskus
Päivi Valkama	Varsinais-Suomen ELY-keskus (pj.)
Pasi Lappalainen	Nosto Consulting Oy, kaavan laatija
Iiris Hongisto	Nosto Consulting Oy (siht.)
Päivi Leppänen	Nosto Consulting Oy

1. Tausta

- Alight Sampo Oy suunnittelee Nakkilan Rajamäen alueelle aurinkosähkön tuotantoaluetta. Jussi Kokkila esitteli Alight Sampo Oy:tä sekä kaavaa koskevaa aurinkovoimahanketta ennen viranomaisneuvottelun avaamista.

2. Neuvottelun avaus ja järjestäytyminen

- Osallistujat esittäytyivät.
- Sovittiin, että Päivi Valkama ELY-keskukselta toimii puheenjohtajana, ja Iiris Hongisto Nosto Consulting Oy:stä laatii muistion neuvottelusta.

3. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

- Pasi Lappalainen Nosto Consulting Oy:stä aloitti esittelemällä 28.5.2024 päivättyä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut kunnassa nähtävillä 13.6.-13.7.2024 välisenä aikana.
 - Alue on osittain entistä maanottoaluetta ja osin metsäaluetta, jolle on paikoin tehty hakkuita. Alueella ei sijaitse suojelualueita, Natura-2000-alueita, pohjavesialuetta eikä erityisiä maiseman arvoalueita, eikä alueelta ole etukäteen tiedossa erityisiä luontoarvoja. Alueella ei sijaitse rakennuksia. Lähimmät muinaisjäänköhteet sijaitsevat noin puolen kilometrin päässä suunnittelualueelta. Alueelle ei sijoitu maakuntakaavassa erityisiä merkintöjä. Satakunnan maakuntakaavan kokonaisuudistus on parhaillaan vireillä.
 - Suunnittelualue on yleiskaavassa osoitettu uudeksi maanotto-alueeksi sekä maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta. Lähistölle sijoittuu yleiskaavan mukainen uusi ampumarata. Kunnan mukaan ampumaradalle on laadittu suunnitelma, jossa ampumissuunta on osoitettu poispäin nyt suunniteltavalta kaava-alueelta. Alueella ei ole voimassa asemakaavaa. Kaava on tarkoitus laatia mittakaavaan 1:10000. Alue on tarkoitus osoittaa MRL 16 § mukaisena suunnittelutarvealueena. 2025 vuoden alusta voimaan tulevan rakentamislain myötä rakentaminen on mahdollista ratkaista sijoittamislupana suunnittelutarvealueella.
 - Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on esitetty hankkeen alustava tavoiteaikataulu. Alkuperäisestä tavoiteaikataulusta ollaan hieman jäljessä.

4. Keskustelua hankkeesta

- Päivi Valkama Varsinais-Suomen ELY-keskukselta avasi keskustelun todeten, että lakiasioiden osalta ollaan murrosvaiheessa. Lait ovat muuttumassa, ja on hyvä, että asia on huomioitu kaavatyössä. Maakuntakaavatilanne on myös päivittymässä.
- Satakuntaliitolta todettiin, että maakuntakaavan luonnos on parhaillaan laadinnassa. Luonnos on maakuntahallituksen käsittelyssä lähiaikoina, ja teknisten tarkastusten jälkeen se on tarkoitus asettaa nähtäville lokakuun loppupuolella. Maakuntakaava laaditaan kokonaismaakuntakaavana. Kaavaehdotus on tarkoitus asettaa nähtäville ensi vuonna. Valmisteilla olevassa maakuntakaavassa on poistumassa aurinkoenergian kehittämisperiaatemerkinnot (kehittämisen kohdevyöhykkeet) ja on tarkoitus edetä pelkillä aurinkoenergiaa koskevilla yleisillä suunnittelumääräyksillä. Rajakallion aluetta ei ole osoitettu Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 aurinkoenergian kehittämisen kohdealueena.

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan olisi hyvä lisätä Satakunnan viherrakenneselvitys, joka on laadittu nyt vireillä olevan Satakunnan maakuntakaavan 2050 taustaselvitykseksi. Kaavan vaikutusten arvioinnissa on hyvä huomioida yhteisvaikutukset myös toisen aurinkovoimahankkeen kanssa (Taajamaosayleiskaavan muutos 3 ja laajennus, Pakkalankallio). Satakuntaliiton ja Nakkilan kunnan kanssa on käyty hiljattain neuvottelua Rajakallion alueesta ja aurinkoenergian huomioinnista, suunnitellun toiminnan ja maakuntakaavan kanssa ei nähdä ristiriitaa. Viherrakenneselvitys tulee huomioida kaavatyössä ja tarkentaa sitä yleiskaavatasolle.
- Satakunnan museosta huomautettiin, että arkeologista selvitystä ei ole vielä toimitettu maakuntamuseoon. Raportti tulisi toimittaa, jotta voidaan arvioida, onko raportti riittävä. Lappalainen mainitsi, että arkeologisen inventoinnin maastotyöt on tehty, mutta varsinainen raportti ei ole vielä valmis. Satakunnan museosta jatkettiin, että hankkeen maisemalliset vaikutukset jäävät vähäisiksi, ja puustoista puskurivyöhykettä jää riittävästi kaava-alueen ympärille. Kaavatyön yhteydessä olisi hyvä huomioida uutta maakuntakaavaa varten laadittuja selvityksiä.
- Ulvilan kaupungilta todettiin, ettei kaupunki ole saanut asianmukaista tietoa OAS:sta. Hanke tuli esille vasta YVA-arvioinnin yhteydessä. Ulvilan kaupunki antoi YVA-arvioinnissa lausunnon, ettei kaupungin näkökulmasta ole tarvetta YVA-menettelylle, mutta kahden kunnan osayleiskaavojen yhteensovittamisen tarvetta on kylläkin. Ulvilassa on parhaillaan vireillä kaksi yleiskaavaa. Aurinkovoimalan pohjoispuolelle on osoitettu vireillä olevassa yleiskaavassa MU-alueita. Pohjoispuolella sijaitsee myös käytöstä poistunut kaatopaikka, jossa on esimerkiksi suotovesiallas sekä kompostitoimintaa. Kaatopaikka-alueelle on ehdotettu loppukäytöksi myös aurinkovoimaa. Hankkeen OAS:ssa ei ole esitetty, voiko hankkeella olla vaikutuksia sähkönsiirron kantaverkkoon ja Ulvilan sähköasemaan. Yksinään tällä hankkeella ei ole erityisiä vaikutuksia, mutta näyttää huonolta, kun myös Pakkalankallion hanke sijoittuu lähimaastoon viherkäytävän tuntumaan. Suunnittelutarveratkaisua ei pitäisi tehdä enää tämän vuoden puolella, kun kaava on vireillä. Todettiin, että käsillä oleva kaava tulee sovittaa naapurikunnan vireillä olevaan yleiskaavatyöhön.
- Keskusteltiin, mitä luontoselvityksiä alueelta ollaan laatimassa. Alueelta laaditaan yleiskaavatasoiset edellytetyt luontoselvitykset.
- Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta todettiin, ettei osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainittu lainkaan pinta- tai pohjavesiä. Alue sijaitsee puolen kilometrin päässä Kokemäenjoesta, Kokemäenjoen alaosan vesimuodostuman valuma-alueella. Alueelta tulisi laatia ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hulevesiselvitys, sekä mahdollisesti hulevesisuunnitelma. Metsämaiden menetyksen ja mahdollisten uudisojitusten vuoksi tulisi tehdä happamien sulfaattimaiden selvitys. Happamat sulfaattimaat saattavat vaikuttaa Kokemäenjoen alaosaan,

jossa on suuri vaelluskalojen elinympäristö. Hapan valumavesi voi aiheuttaa kalakuolemia. Myös kaatopaikka tulee huomioida suunnittelussa.

- Kokemäenjoen alaosan vesimuodostuman valuma-alueella on useita hankkeita, joilla on suunnitelmissa laajat metsähakkuut alueella. Tällä saattaa olla merkittäviä yhteisvaikutuksia erityisesti mahdollisten happamien sulfaattimaiden pintavesiä happamoittavan vaikutuksen, mutta myös ravinnepäästöjen osalta. Kokemäenjoen alaosan valuma-alueella tulisi tehdä yhteisvaikutusten selvitys pintavesien osalta.
- Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta tuotiin esille, että ympäristöministeriö laatii parhaillaan opasta aurinkovoimaloiden kaavoitus- ja lupamenettelyn tueksi. Taustaselvitys on valmistunut, ja on saatavilla ympäristöministeriön sivuilta. Vireillä olevan alueidenkäyttölain tarkistuksissa on selvitetty mahdollisuuksia aurinkovoimaloiden suoraa rakentamista ohjaavalle yleiskaavalle. Hallitusohjelmaa myötäillen on tuotu esiin kohta, jossa kaavoituksessa tulisi huomioida, ettei aurinkovoimaa osoiteta laajoille metsäalueille tai suoalueille. Metsänkasvuun liittyvään potentiaaliin vaikuttava asia. Lainsäädäntö on tulossa voimaan 2026 vuoden alusta. Käytöstä poistuneet maa-aineksen ottoalueet ovat potentiaalisia aurinkovoimalle, mutta niissä tulee huomioida maa-aineksen ottoalueen jälkivelvoitteet. Huomioitava myös osayleiskaavan aluevaraukset hankealueen ympärillä. Yleiskaavamääräyksen mukaan tulisi kehittää ulkoilua Massin ulkoilualueen yhteydessä. Ilmastovaikutusten arviointi tulee lisätä vaikutusten arviointiin.
- Ulvilan kaupungilta todettiin, että Ulvilan kaupungissa on laadittu tuoreita luontoselvityksiä. Rajamäen kohdalla pohjoispuolelle sijoittuu linnustollisesti arvokas alue. Alueella havaittu kehrääjäreviiri, närhiä ym. Myös hankealueella saattaa taten olla linnustoon liittyviä arvoja. Rajan tuntumassa on havaittu myös arvokkaita kasvillisuustyyppisiä, suurimmaksi osaksi tosin luonnonsuojelualueiden lähetyvillä. Huoli kaatopaikan ja hankkeen synnyttämästä estevaikutuksesta ulkoilureitistön ja virkistykseen kannalta. Kaupungista ehdotettiin ulkoiluun soveltuvaa käytävää hankealueen ja kaatopaikan väliin ulkoilu- ja virkistyskäytön tarpeiden turvaamiseksi.
- Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta toivottiin liikenneverkon laajempaa tarkastelua sen mukaan, että lähialueen tulevaisuuden tarpeet tulisivat toteutumaan käsillä olevan hankkeen lisäksi. Hankealueelle on olemassa oleva tiestö, mutta olisi hyvä hankkeen osalta selostuksessa esittää vaikutukset liikenteeseen rakentamisen aikana; mitä kautta kuljetaan, millä tavalla liikenne lisääntyy. Huomautettiin, että pelastusviranomaisia ei ole paikalla neuvottelussa, mutta on hyvä käydä läpi pelastuslaitoksen kanssa, millaisia tarpeita hanke aiheuttaa pelastusteiden kannalta.
- Hankkeen sijoittumisen ja paneelien suuntaamisen osalta olisi hyvä varmistaa, ettei lentoliikenteeseen ole häikäisyvaikutuksia. Suuntautumassa Porin lentokenttään nähden kriittisesti.

- Varsinais-Suomen ELY-keskukselta huomautettiin, että alueella on pitkä historia linnustoarvoista. Huuhkaja-alueita ollut läheisyydessä, mutta edellisistä havainnoista on jo aikaa. Linnuston arvojen selvittäminen keskeistä hankkeen kannalta. Yhteisvaikutusten arviointi myös luontoarvojen kannalta keskeisessä osassa. Myös länsipuolella olevan Natura 2000-alueen vesivaikutukset.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ei ole tuotu esille YVA-tarveharkintapäätöksen tietoja. ELY:stä huomautettiin, että hankkeen pinta-alan osalta kannattaa pysytellä samoissa kokorajoissa, kuin mille YVA-tarveharkintapäätös on haettu, jotta uutta YVA-tarveharkintaa ei tarvita.
- Nakkilan kunnalta summattiin, että on tullut esille ainakin hulevesiselvitystarve. Huomautettiin, että osalla hankealuetta on myös olemassa lupa uudelle maanottoalueelle. Itäpuolelle sijoittuu Nakkilan kunnan vanha kaatopaikka. Olisi hyvä saada tarkempia tietoja myös Ulvilan kaatopaikasta.
- Kaavan laatija summasi, että neuvottelussa tuli ilmi tärkeitä asioita ja on hyvä, että ne saatiin kirjattua ylös. Kuntarajan huomioiminen tietyllä tapaa herkkä asia ja hyvä että se tulee huomioiduksi. Olisi hyvä, että hankealueen ja kaatopaikan väliin jää jonkinlainen käytävä. Linnustollista arvoa ei tämän hankkeen yhteydessä ollut tunnistettu aiemmin tässä laajuudessa, edellyttää tiettyjä selvitystarpeita jo aikaisin ensivuodesta esimerkiksi pöllölintujen osalta. Ilmailuviranomainen ottanut vastaavissa hankkeissa pääosin kantaa, ettei hankkeilla ole erityisiä vaikutuksia lentoliikenteeseen.
- Ulvilan kaupungilta tuotiin vielä esille, että yleiskaavan selvitykset voi ladata kaupungin verkkosivuilta.

5. Jatkotoimenpiteet

- Käytetään muistio kommentoitavana kaikilla osallistujilla.
- Lisätään osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan hankkeen pinta-ala-tieto.
- Kaavaluonnos saataneen käsittelyyn tämän vuoden puolella kuntaan, riippuu perusselvitysten valmistumisaikataulusta. Ulvilan kaupungin puolelta viitattiin, ettei lupaa tulisi ratkaista tämän vuoden puolella suunnittelutarveratkaisuna, tuskin saadaan tämän vuoden puolella valmista suunnittelutarveratkaisua, mutta hakemus laitetaan vireille tämän vuoden puolella, jolloin se voidaan rakentamislain siirtymäsäännökset huomioiden käsitellä suunnittelutarveratkaisuna. Nakkilan kunnasta kommentoitiin, että hanketta koskeva suunnittelutarveratkaisu on jo jätetty, ja lisäselvitysvaihe on meneillään. Kaavaluonnoksen valmistumisen jälkeen on tarkoitus päättää suunnittelutarveratkaisusta.

6. Neuvottelun päättäminen

Neuvottelu päätettiin klo 10.12

Iiris Hongisto

JAKELU

läsnäolijat
Risto Rauhala